

Katolisen kirkon auttamistyön kehitys ja tulevat painopisteet

Auttaminen murroksessa - kriisit, hyvinvointivaltion tila ja kirkkojen tehtävä

Ekumeeninen seminaari 15.11.2022

Larissa Franz-Koivisto, VTM, Suomen Caritas ry:n pääsihteeri

Karitatiivinen työ

- Ollut alusta asti vahvana osana kirkon kehityskaarta ja kristillistä identiteettiämme
- Karitatiivinen työ = uskosta ja rakkaudesta syntyvää lähimmäisen palvelemista
- Lähtökohtana altruismi = epäitsekkästä ja pyyteetöntä toimintaa toisen hyväksi
- Rakennettu osaksi kristillistä ajattelua haasteineen
- Vrt. Laupias Samarialainen
- Kuka on oikeutettu ja minkälaiseen apuun?
- Yhteiskunnat menossa vahvasti ehdollistettua sosiaaliturvaa, haetaan tuloksellisuutta auttamistyöllä erilaisin mittarein – auttamistyö on ammatillistettu
- Järjestöillä ja kirkoilla on nähdäkseni taas kasvava rooli yhteiskunnan heikoimpien puolustajana – paluu juurille? (esim. paperittomat)

Esimerkkejä

- Erityisen diakonian viran kehittyminen alkukirkossa
- Naisten ja miesten sääntökuntien tekemä laupeudentyö
- Bysantin hospitaalilaitoksen kehittyminen
- Kanonisen lain köyhiä suojelevat säädökset katolisessa kirkossa
- ”Luterilaisen uskonpuhdistuksen sosiaalireformi”
- Saksalaisen pietismin kehittämä Diakonissalaitos-järjestelmä
- Nykyaikaiset kirkkojen humanitaarisen avun organisaatiot

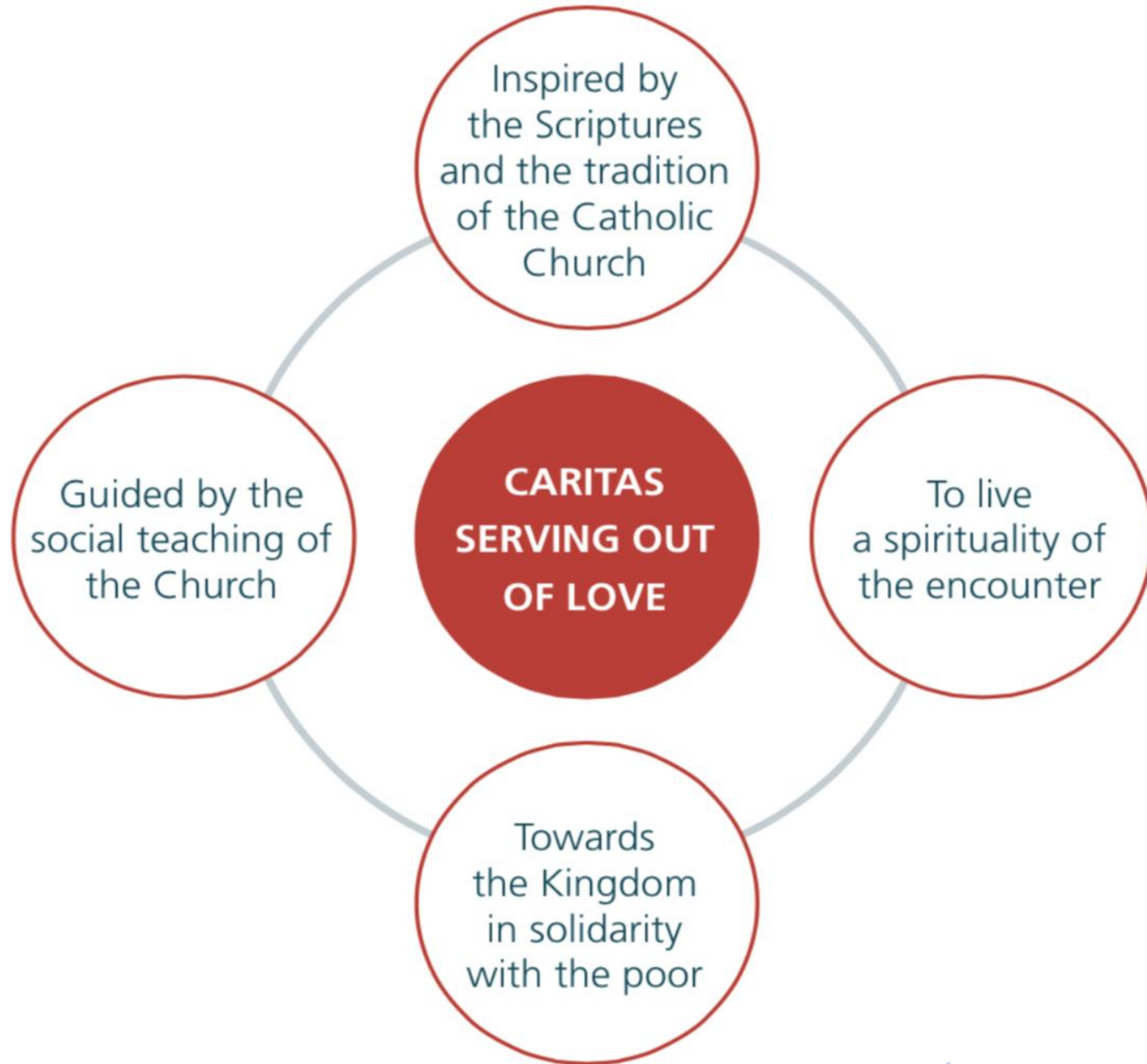
Nämä ovat kaikki yksittäisiä esimerkkejä ikivanhasta juutalais-kristillisestä auttamisen perinteestä

Sukellus syvään päähän

- Katolisen Kirkon auttamistyön ajattelun juurille
- Kirkko pyrkii aina peilaamaan opetusta menneestä, historiasta, traditiosta ja rakentamaan uutta sen pohjalle

Mikä on Caritas?

- Kaikki alkoi yhdestä miehestä. Lorenz Werthmann perusti ensimmäisen Caritaksen Saksassa vuonna 1897. Järjestö, joka on nimetty latinan sanan mukaan, joka tarkoittaa rakkautta ja myötätuntoa, kasvoi yhdeksi maailman suurimmista avustus- ja kehitysjärjestöistä.
- Caritas on katolisen kirkon virallinen avustus- ja kehitysyhteistyöjärjestö (Paavi Benediktuksen määräyksestä)
- Caritaksen päämääränä on edistää sosiaalista oikeudenmukaisuutta, rauhaa ja tasa-arvoa kaikkialla maailmassa. Caritas työskentelee haavoittuvien ja syrjäytyneiden ihmisten kanssa
- Suomen Caritas on osa maailmanlaajuista Caritas-järjestöä, joka toimii 200 maassa ympäri maailmaa.
- Suomessa Suomen Caritas auttaa ja tukee perheitä, yksinäisiä ja maahanmuuttajia
- Suomen Caritas osallistuu myös kansainvälisiin avustusprojekteihin, mm. Keniassa, Indonesiassa, Myanmarissa ja Libanonissa sekä hätäapukeräykseen, viimeksi Ukraina

KATOLINEN SOSIAALIETIIKKA

10 PERIAATETTA

1. **Ihmisarvo** (Dignity)
2. **Yhteinen hyvä** (Common good)
3. **Solidaarisuus** (solidarity)
4. **Köyhien ja haavoittuvien mahdollisuuksien parantamisen ensisijaisuus**
(Preferential Option for the Poor)
5. **Luomakunnan suojeleminen** (Stewardship of Creation)
6. **Toissijaisuus ja toimijuus** (Subsidiarity & the Role of Government)
7. **Osallistuminen/osallisuus** (Participation)
8. **Oikeudet ja velvollisuudet** (Rights & Responsibilities)
9. **Taloudellinen oikeudenmukaisuus** (Economic Justice)
10. **Rauha** (peace)

CARITAS IDENTITEETTI

- Caritaksen identiteetti perustuu Katolisen sosiaalietiikan periaatteisiin
- Katolisen kirkon yhteiskuntaopetus (sosiaalietiikka) käsittää 10 periaatetta, joista 4 periaatetta ovat hyvin tärkeässä asemassa Caritas –järjestöissä
- Katolisen sosiaalietiikan periaatteisiin perustuu Caritas identiteetin lisäksi myös Caritaksen arvot, missio ja toiminta
- Katolisesta yhteiskuntaopetuksesta on tullut tienviitta, joka osoittaa pätevät suuntaviivat myös kirkon ulkopuolella oleville. Se esittää järjestä ja luonnonoikeudesta johtuvia perusteluja, siis siitä, mikä on jokaisen ihmisen luonnon mukaista.

KATOLINEN SOSIAALIETIIKKA (Catholic Social Teaching)

10 periaatetta, joista 4 muodostavat Caritas identiteetin:
Pohja + 2 tukipilaria + katto

1. Ihmisarvo muodostaa pohjan
2. Yhteinen hyvä ja toissijaisuusperiaate muodostavat 2 tukipilaria
3. Solidaarisuus muodostaa katon

CARITAS IDENTITEETTI (kristilliseen traditioon perustuva)

1. Sinun sanasi on lamppu, joka valaisee askeleeni. Se on valo minun matkallani. Ps. 119:105.

Raamattu opettaa meille, että Jumalan rakkautta ei voi erottaa lähimmäisen rakkaudesta. "Rakasta Herraa, sinun Jumalaasi, kaikesta sydämestäsi ja kaikesta sielustasi ja kaikesta voimastasi" (5. Moos. 6:4-5)

2. Kirkon perinne -avustustyö

Caritas-työ on juurtunut ja inspiroitunut Raamatusta ja kirkon perinteestä sen perustamisesta lähtien. Apostolien teot ovat osoittaneet, kuinka rakkaus oli keskeistä ensimmäisten kristittyjen yhteisöjen elämässä. He jakoivat kaiken, mitä heillä oli. "Kaikki, jotka uskoivat, olivat yhdessä ja heillä oli kaikki yhteistä; ja he myivät omaisuutensa ja tavaransa ja jakoivat ne kaikille sen mukaan kuin he tarvitsivat" (Apostolien teot 2:44-5)

CARITAS IDENTITEETTI

3. Solidaarisuudessa köyhien kanssa

Caritaksen vakaumus: köyhien etuoikeus, joita meidät on kutsuttu palvelemaan, seuraamaan ja puolustamaan - ei ole vain valinta vaan henkinen ja moraalinen velvollisuus

4. Caritaksen hengellisyys

- Jumalan valtakunta on Caritaksen horisonttina
- Caritaksen rikkaus ei piile pankkitileissä tai projektien, työntekijöiden tai vapaaehtoistyöntekijöiden määrässä, vaan pikemminkin Jeesuksessa Kristuksessa, joka kuoli ja nousi kuolleista
- Meillä on usko Kristukseen, joka auttaa meitä rakentamaan rukoilevan, veljellisen ja toisiaan tukevan yhteisön
- Caritaksen vastuulla on luoda kohtaamis- ja tukipaikkoja, joissa voidaan jakaa merkityksellisiä kokemuksia lähimmäisen rakkaudesta, mikä on äärimmäisen tärkeää Jumalan valtakunnan rakentamisessa
- Aartemme on tieto siitä, että yhteisöt ovat elämän, oikeudenmukaisuuden, kiintymyksen ja toivon siemeniä, joiden kautta Herra muuttaa maailmaa ja ihmisiä siinä sisältäpäin

CARITAS IDENTITEETTI TOIMINNASSA

1. Seurakunnan elämän ytimessä
2. Sosiaalipalvelujen tarjoaminen ja yhteisöjen voimaannuttaminen
3. Nopea reagointi katastrofeihin, ihmishenkien pelastaminen ja yhteisöjen uudelleenrakentaminen
4. "Voice of the voiceless", joka puoltaa muutosta ja rauhanrakentamista
5. Verkostoituminen ja ihmisten yhdistäminen
6. Osaamisen kehittäminen ja valmiuksien vahvistaminen

My Equal Life - project

Another example of bringing social awareness to the teenagers and youth is through our ongoing project: My Equal Life (Samanarvoinen elämäni)

My Equal Life project began in May 2021. The project aims to raise awareness about global inequality through photographs. The project includes nearly twenty images and related stories by GMB Akash, a Bangladeshi photographer.

Pictures and stories are here:
<https://www.samarvoinenelamani.org/kuvat-tarinat>

→ Photograph exhibition in the cities where there is a Catholic parish

LAUDATO SI

- Paavi Franciscuksen kiertokirje **Laudato si' -Ole ylistetty**
 - käsittelee luomakunnan tilaa, tarkoitusta ja ongelmia, tarjoaa uuden kokonaisvaltaisen ekologisen näkökulman maailmaan ja elämään.
 - Tekee toimintaehdotuksia tilanteen parantamiseksi ja kutsuu ”ekologiseen kääntymykseen
 - Ole ylistetty, Herrani: ”Laudato si’, mi’ Signore”, on pyhä Franciscus Assisilaisen laulama laulu
 - Laulussa hän muistutti, että yhteinen kotimme on kuin sisar, jonka kanssa jaamme olemassaolon, ja kuin ihana äiti, joka ottaa meidät vastaan käsivarsilleen: ”Ylistäköön sinua, Herrani, sisar äitimme maa, joka meitä ravitsee ja hallitsee ja kantaa kaikki hedelmät ja kirjavat kukat ja yrtit.
- **Maailmanlaajuinen Caritas –järjestöperhe on ottanut Laudato si – kiertokirjeen käyttöön omassa toiminnassaan ja tulevissa projekteissa**

Kiitos
mielenkiinnostanne!

LÄHTEET

- <https://www.caritas.org/wordpress/wp-content/uploads/2019/04/ServingOutOfLove.pdf>
- <https://stmikes.utoronto.ca/wp-content/uploads/2020/07/180-Catholic-Teaching-v2.pdf>
- <https://cdn.katolinen.fi/uploads/2012/12/Laudato-si-sisus.pdf>
- <https://katolinen.fi/deus-caritas-est/>
- <https://www.kompassi.org/wp-content/uploads/2021/03/Kirkkojen-yhteiskunnallinen-opetus-web.pdf>

The screenshot shows the website 'KATOLINEN KIRJAKAUPPA'. The navigation bar includes 'Etusivu', 'Uutuudet', 'Tarjoukset', 'Yhteydenotto', and 'Oma asiakastili'. The main content area is divided into three columns:

- Tuoteryhmät**: A list of categories with arrows pointing right, including 'UUTUDET', 'Paavien tekstejä', 'Kirkon usko ja historia', 'Liturgia ja rukous', 'Muita suomenkielisiä kirjoja', 'Böcker på svenska', 'Books in English', 'Lahjaksi', 'LÖYTÖKORI', and 'Muita tuotteita'.
- Tuotteen tiedot**: The product page for 'Kirkon yhteiskuntaopin käsikirja'. It shows the book cover, the title, and the price '28.00€'. There is a quantity selector set to '1' and an 'Osta' button. The breadcrumb trail is 'Etusivu » Kirkon usko ja historia » Kirkon yhteiskuntaopin käsikirja'. Navigation buttons 'EDELINEN', 'KAIKKI', and 'SEURAAVA' are visible.
- Ostoskori**: Shows '0 kpl' (0 items) and 'Toimitustavat' (Shipping methods) with 'Postitse' (By post) at 5.00€. A note says 'Toimituskulut päivittyvät automaattisesti ostoskorin sisällön mukaan.' (Shipping costs update automatically according to the contents of the shopping cart.)

Below the shipping methods, there is a 'Tarjoukset' (Offers) section showing two items:

- 'Pleni yksinkertainen totuus / Edith Stein' priced at 10.00€ (original price 18.00€).
- 'Christifideles laici (Kristukseen uskovat maallikot) / Johannes Paavali II' priced at 8.00€ (original price 10.00€).